

Voorleesfiche “Een leven van leren”

© Georges Tallir – Kleuterschool Zwaanaarde, Sinaai, 1933 – 1934

Inleiding

Duizenden kinderen gaan elk jaar op 1 september terug naar school. Al snel maken ze vrienden en vriendinnetjes, leren er juffen en meesters kennen en werken ze een schooljaar lang samen. De schooltijd is een periode die heel wat herinneringen nalaat. Aan de hand van interessante boeken blikken de voorlezers samen met senioren terug op het schoolleven van vroeger. Schrijven met lei en griffel, pen en inkt, je eerste schoolrapport, spelletjes op de speelplaats, meisjes- en jongensscholen, leren breien en haken, zingen en gedichtjes opzeggen... Het zijn maar enkele van de invalshoeken die aan bod komen.

© Stadsarchief Sint-Niklaas – Lichamelijke opvoeding op de speelplaats van het Sint-JozefInstituut in Sint-Niklaas, 1950

Voor wie?

Deze voorleesfiche is ontwikkeld voor iedereen die geïnteresseerd is in het voorlezen aan senioren. Dit kan zowel in groep als individueel gebeuren. Voorlezers kunnen naar eigen inzicht en voorkeur materiaal gebruiken uit de fiche.

Het doel van deze voorleesfiche is het vergemakkelijken van de zoektocht naar interessant materiaal. Ook is er getracht om het lokale erfgoed een plaats te geven zodat de voorlezers over de plaatselijke geschiedenis kunnen voorlezen. Het mooie aan deze voorleesfiche is dat het intergenerationeel werkt waarbij het de verschillende generaties met elkaar verbindt .

Inhoud

Deze voorleesfiche is onderverdeeld in vier thema's, een luik met extra informatie en een aantal inspirerende foto's.

In het eerste thema 'naar school gaan' worden de boeken vermeld die gaan over enerzijds de scholen en hun geschiedenis zelf, en anderzijds meer algemeen over hoe het was om naar school te gaan.

Het tweede thema 'kattenkwaad en kwajongensstreken' poogt de senioren op een speelsere manier terug te brengen naar hun eigen jeugd.

Het derde thema 'liedjes en gedichten' bevat poëziebundels uit de schooltijd van de senioren. Voor senioren met dementie kan dit een goede manier zijn om reactie bij hen op te wekken.

In 'verhalen van toen', het vierde thema, ligt de nadruk op getuigenissen en voorwerpen uit de schooltijd van de senioren en op de ervaringen van leraren. Ook de schoolstrijd en de geschiedenis van het onderwijs krijgen hier een plaats.

De thema's bevatten een luik 'interactievragen'. Deze vragen kunnen als inspiratie dienen om rond het thema een gesprek op te starten met de senioren. Naast de interactievragen zijn er ook inspirerende foto's opgenomen. Deze foto's zijn allemaal terug te vinden op [Erfgoedbank Waasland](#).

1. Naar school gaan

Algemeen

Veraverbeke, E. & Dhaene, S. & Reynebeau, M., *De jaren 50-60-70-80. Het dagelijkse leven in honderden voorwerpen*, 2015.

Hoe zag het alledaagse leven van de Belgen eruit tijdens hun jeugd? Dit boek geeft het antwoord aan de hand van een reis door de tijd en de Vlaamse huiskamers van de jaren 1950 tot de jaren 1980. Vele honderden voorwerpen brengen het dagelijks leven en het klimaat van de jaren waarin meerdere generaties zijn opgegroeid opnieuw tot leven. Een nostalgisch kijkboek voor de hele familie aan de hand van herkenbare thema's zoals de keuken, de school, vakantie, speelgoed.

B - L - M - T - SN

Fotoboek

Van Gemert, A., *Schooluniformen*, 2013.

Een mooi fotoboek over scholen in Vlaanderen waar de leerlingen uniformen dragen.

B - L - SN

Fotoboek

© Stadsarchief Sint-Niklaas – Schoolkolonie Waasmunster, 1946

Beveren

Vercauteren, G., 100 jaar Sint-Martinusschool (1909-2009), 2009.

Dit artikel in het tijdschrift het Land van Beveren, vertelt het verhaal van de Sint-Martinusschool te Beveren.

B - BW - T

Non-fictie: artikel HK

Lokeren

Bauwens, O., Scholen op Spoele 1863-1983: Feiten, verhalen en foto's, 2014.

Spoele is een wijk in Lokeren met verschillende scholen. De auteur van dit geïllustreerde boek vertelt chronologisch de geschiedenis van de scholen in de wijk met treffende anekdotes. Het bevat getuigenissen van meisjes over het leven tijdens en vlak na de Tweede Wereldoorlog.

Lokeren

Non-fictie

Criel, C., 'Meester' Henri van Durme van Eksaarde, 2004.

Dit artikel in het tijdschrift van de Heemkundige Kring De Souvereinen vertelt het verhaal van meester Henri van Durme (1870-1958) uit Eksaarde. Hij gaf les tijdens de schoolstrijd in Lokeren.

Bib. Wasiana

Non-fictie: artikel HK

Debaut, A., Markt 45: 150 jaar Sint-Lodewijkscollege Lokeren 1850-2000, 2000.

Interessant boek over de rijke geschiedenis van het prestigieuze Sint-Lodewijkscollege.

L - BW

Non-fictie

Debaut, A., Stemmen op schrift: een halve eeuw Sint-Lodewijkscollege Lokeren (1940-1990), 2007.

Dit boek is het resultaat van een project van de leerlingen van het Sint-Lodewijkscollege. Hierbij werden oud-leerlingen, (oud-)leerkrachten en ondersteunend personeel geïnterviewd over hun herinneringen aan de school en het schoolleven in het bijzonder.

Lokeren

Non-fictie

De Vuyst, J., Getuigenissen van de schoolstrijd in Lokeren, 2011.

Dit artikel in het tijdschrift van de Heemkundige Kring De Souvereinen vertelt het verhaal van de schoolstrijd in Lokeren in de periode 1879-1884.

Bib. Wasiana

Non-fictie: artikel HK

Hendrickx, R., 100 jaar school Groendreef te Lokeren, 2014.

Deze uitgave van de Heemkring De Soevereinen vertelt het honderdjarige verhaal van de school Groendreef.

Lokeren

Non-fictie

Sint-Niklaas

De Cock, J., *Het verhaal van een school. Van vak- en ambachtsschool Sint-Antonius (1908) tot Vrije Technische Scholen van Sint-Niklaas (1988)*, 1988.

Dit boek vertelt het verhaal van de Vrije Technische Scholen van Sint-Niklaas.

Bib. Wasiana

Non-fictie

Heemkring 'Den Dissel' Sinaai, 1823-2013, 190 jaar onderwijs te Sinaai, 2013.

Deze uitgave van de Heemkundige Kring van Sinaai (Sint-Niklaas) vertelt het verhaal van bijna twee eeuwen onderwijs en scholen in de deelgemeente Sinaai. Het is een verhaal over scholen, schoolgebouwen, directies, leerkrachten en leerlingen, chronologisch opgevat. Het boek bevat een groot aantal foto's van klassen en leerkrachten.

Bib. Wasiana

Non-fictie

Onbekend, 100 jaar Tereken school: 1880-1980, 1980.

Dit boek vertelt het verhaal van de Terekenschool te Sint-Niklaas.

Bib. Wasiana

Non-fictie

Interactievragen

- Vanaf welke leeftijd ging je naar school?
- Naar welke school ging je?
- Hoe leerde je lezen, schrijven en rekenen?
- Was dat voor iedereen even gemakkelijk?
- Heb je ook met dit materiaal geschreven?
- Wat was vaak het probleem met deze pennen en met inkt?
- Kon je mooi schrijven?
- Had je nog ander schrijfmateriaal?
- Schreef je vaak fouten of kende je de spelling goed?
- Herinner je nog wie jou heeft leren schrijven? De naam van je juf of meester?
- Wat gebeurde er vroeger met wie linkshandig was?
- Had je soms huiswerk mee naar huis? Hielpen je ouders je om je huiswerk te maken?
- Wat gebeurde er met de kinderen die niet zo goed konden schrijven of soms problemen hadden?
- Wanneer was je een goede leerling?

- Waar mocht je zitten in de klas?
- Tot welke leeftijd moest je naar school?
- Mocht je verder studeren?
- Wie gaf er les?
- Hoe ging je naar school?
- Werd je gebracht of niet?
- Was het ver?
- Was dit een veilige weg, ging er iemand met je mee?
- Welk schoeisel had je aan?
- Moest je een uniform dragen op school?
- Hoe zag dit eruit?
- Hoe werd de klas in de winter verwarmd?

2. Kattenkwaad en kwajongensstreken

Claes, E., *De Witte*, 1920.

De beroemde schelmenroman van Ernest Claes blijft lezers aangrijpen. Zeker voor oudere mensen is dit boek een sterke jeugdherinnering aangezien het behoorde tot de verplicht te lezen lectuur.

Alle Wase bibliotheken

Schoolliteratuur

Maeterlinck, M., *Bulles Bleues*, 1948.

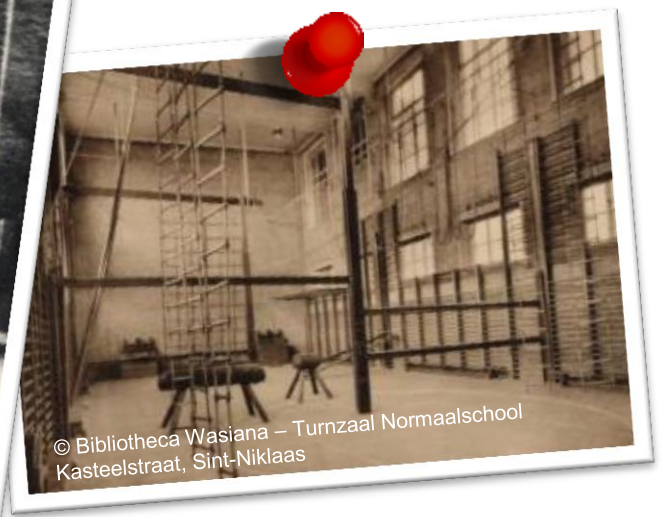
Bundel ondeugende herinneringen aan o.a. Lagere school (bij de nonnetjes werd er ondermeer geknikkerd), het onderwijs van de Jesuïeten van de Franstalige Gentse Nobelprijswinnaar Literatuur Maurice Maeterlinck.

B-L-SGW-SN-T

Autobiografie

Interactievragen

- Kreeg je soms straf?
- Wanneer kreeg je straf?
- Welke straf werd er gegeven?
- Werd er alleen op school straf gegeven of ook thuis?
- Moest je als straf soms met je knieën in je klompen zitten?
- Hoe werd je beloond als je je best deed op school?
- Verdiende je soms een goed punt? Hoe zagen jouw goede punten eruit?
- Voor welke vakken kreeg je punten? Waar blonk je in uit? En waar was je helemaal niet goed in?
- Was er op school een prijsuitreiking?
- Hoe ging dat in zijn werk?
- Welke prijzen waren er en voor wie?
- Herinner je je de namen van de kinderen die altijd prijs hadden?
- Vond je dat een eerlijke manier om te belonen?

- Weet je hoe het voelde om niet in de prijzen te vallen?
- Was je soms bang om je rapport thuis te tonen?
- Werd je thuis soms gestraft of beloond voor een rapport?
- Konden kinderen altijd naar een volgend leerjaar over of waren er veel zittenblijvers?

3. Liedjes en gedichten

Poëzie

Werkman, H., *Nog één keer door die hoge gang: de honderd mooiste schoolgedichten uit de Nederlandse literatuur, 2000.*

Bloemlezing van Nederlandstalige gedichten over leraren en leerlingen op de lagere en middelbare school.

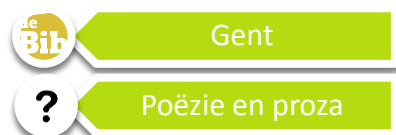
Heidekens, T. & De Cort, A., *Ik zeg het met een vers bloemlezing poëzie voor kinderen, 1941.*

Deze bundel is een voorbeeld van schoolpoëzie uit de jaren 1940.

Buesink, G., *Vaarwel o klas: het schoolleven in de Nederlandse literatuur: gedichten en prozafragmenten, 2000.*

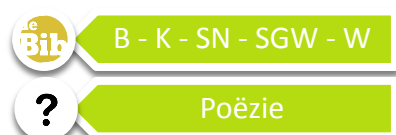
Bloemlezing (gedichten en proza uit twintigste eeuw Nederlandse literatuur) over diverse aspecten van het schoolleven, werk van F. Bordewijk, S. Vestdijk, M. Gijsen, I. Gerhardt en W.F. Hermans.

Rijmpjes

Van Coillie, J. & De Becker, P., *Deze haan heeft laarzen aan: kinderrijmpjes, 2001.*

Royaal geïllustreerde bundel met oude Vlaamse bakerrijmpjes en andere kinderversjes, voorzien van spelhandelingen en een 20-tal muzieknootjes.

Liedjes

Kinderliedjes uit de collectie van Lucy Gelber. Opgenomen tussen 1937-1988.

Liedjes gezongen op de speelplaats gezongen in de Waaslandse scholen. Te beluisteren via volgende [link](#).

Interactievragen

- Werd er veel gezongen op school?
- Vond je dit leuk?
- Ken je nog een gedichtje of liedje van op school?
- Wie herinnert zich nog wat je op een nieuwjaarsbrief moest schrijven?
- Voor wie mocht je je nieuwjaarsbrief opzeggen?
- Hoeveel nieuwjaarsbrieven schreef jij vroeger?
- Wie kent er nog een gedichtje uit de schooltijd?
- Kinderen worden vaak getroost met een liedje. Welke liedjes herinner je je nog?
- Lees één of meerdere gedichten voor en kijk of de mensen de regels nog kunnen aanvullen.

4. Verhalen van toen

Algemeen

Wolkers, J. & Durlacher, G.L. & O'Brien, F., *De mooiste van de klas : schoolverhalen uit de wereldliteratuur*, 1990.

Verhalen geschreven door auteurs als Wolkers, Kousbroek, Mutsaers, Blaman, Aafjes, Primo Levi, Cortazar, Jules Renard, met 'school' als onderwerp in alle verhalen, van welke type of jaar dan ook.

Sint-Niklaas

Fictie

Lagere school

Botermans, J., *Bij ons op school in de jaren '50 en '60*, 2011.

Illustraties rond de lagere school in de jaren vijftig en zestig (Nederland): de tafels van vermenigvuldiging, overhoringen voor het schoolbord, godsdienstles, verkeersles, lichamelijke opvoeding, het speelkwartier, straf, het schoolreisje, kinderpostzegels en de juf die ging trouwen.

Alle Wase bibliotheken

Non-fictie

De Paepe, M., *Orde en vooruitgang. Alledaags handelen in de Belgische lagere school (1880-1970)*, 2014.

Wetenschappelijke studie van hoe het eraan toging in de lagere school tussen eind 19de en eind 20ste eeuw in België.

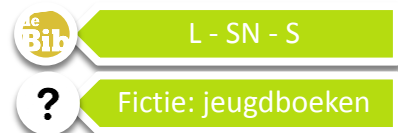
Durnez, J., *Een bank vooruit... en bord afvegen. Schoolmeesters en schoolleven in Vlaanderen*, 1990.

Herinneringen aan het Vlaamse schoolleven in de beginjaren van deze eeuw.

Haag, G., *Tiny op school/Tiny naar school/Tiny op schoolreis/enz.*, 1957.

Deze iets ouderwetse en vrouwonvriendelijke prenten zijn herkenbaar voor senioren die het aan hun eigen kinderen voorlazen.

Thijssen, T., *Schoolland: de roman van een klas*, 2014.

In dit dagboek beschrijft een Amsterdamse onderwijzer de groeiende sympathie tussen hem en zijn klas. Een moderne lezer zich nauwelijks bewust is van het feit dat meer dan driekwart eeuw hem van het beschrevene scheidt...

Van Gompel, D., *Tien op tien en een kus van de juffrouw : de lagere school in Vlaanderen, vroeger en nu*, 2006.

Dit boek beschrijft hoe onderwijzers en onderwijzeressen het leren voor hun leerlingen zo aangenaam en boeiend mogelijk maakten. Er wordt dieper ingegaan op de vraag hoe de onderwijsmethoden door de eeuwen heen veranderd zijn. De auteur beschrijft dit vanaf de middeleeuwen tot nu.

Van Remoortere, J., *Meester, Meester, Meester. Verhalen van juffen en meesters van toen*, 2012.

Overzicht van de geschiedenis van het lager onderwijs, van de Romeinse tijd tot het schoolpact van 1958. Gevolgd door interviews met vroegere onderwijzers, die vertellen over de tijd dat zij lesgaven.

Vriens, J., *Meester Jaap*, 1998. (Reeks bestaande uit verschillende delen)

Reeks jeugdboeken die korte verhalen bevatten van de belevenissen in de klas van meester Jaap. Hij lost op een soepele en creatieve manier de problemen gedurende het schooljaar op.

B - K - SN - W

Fictie: jeugdboeken

Middelbaar

Daem, G., *Boniface*, 1993.

Verhalen over opgroeiende meisjes in een rooms-katholiek milieu in Vlaanderen in de jaren zestig. De schrijfster zet in deze bundel haar vroegere middelbare school te kijk, waar de nonnen in de jaren zestig nog de plak zwaaiden.

B - L - SN - T

Fictie

De Donder, V. *Kom eens naar mijn kamer : een halve eeuw collegeleven in Vlaanderen*, 1986.

Dit is een kritisch-nostalgische en met talrijke anekdoten gekruide studie uit 1986. De auteur behandelt grosso modo de periode 1930-1980, dus vanaf het begin van de vernederlandsing van het katholiek middelbaar onderwijs. Het boek geeft ons "een sfeerbeeld, een nostalgische terugblik, een brok geobjectiveerde melancholie, kwistig gelardeerd met anekdotes en verhalen".

Sint-Niklaas

Non-fictie

Naeff, T., *Schoolidyllen*, 1900.

Vier tienermeisjes zitten samen in de klas. Eentje, Jeanne, is beeldschoon, maar wat braaf. Een tweede, Jet, is rebelser en tast de grenzen af van wat de maatschappij als norm stelt. Met nog twee andere meiden erbij proberen ze met hun intense vriendschap het strenge schoolleven toch wat op te vrolijken. Ze groeien op in de betere kringen, wat het recalcitrante karakter van de jongeren nog versterkt. Met vallen en opstaan zoeken ze naar hun eigen ik. Onvoorziene omstandigheden kruisen hun pad en dwingen hen om resoluut van puber naar volwassene te transformeren. Een nieuwe leerlinge versnelt dat proces. Maud heeft voor niemand schrik en bezit de zelfzekerheid waar de andere meisjes naar op zoek zijn.

SN - T

Fictie: jeugdroman

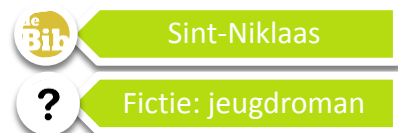
Vandekerckhove, P., *De leraarskamer: verhalen uit 75 jaar middelbaar onderwijs in Vlaanderen*, 2013.

Een 50-tal leraars en leraressen uit alle onderwijsnetten vertellen honderduit over hun belevenissen voor de klas. De oudste is 100 jaar, de jongste 52. De leraars (M/V) vertellen over hun opleiding en hun carrière, over collega's en de directie, over inspecteurs en de vele ministers van onderwijs. En natuurlijk over de studenten. Pakkende verhalen vaak over orde en tucht, over spieken en spijbelen, over strafstudie en oudercontacten. Ook de evolutie van hun vak komt natuurlijk aan bod. De schoolstrijd, de opkomst van het VSO, gemengd onderwijs: het passeert allemaal de revue.

Van Marxveldt, C., *De HBS tijd van Joop Ter Heul*, 1999.

Joop is een bakvis met een gouden hart! Wie heeft er niet ooit kennisgemaakt met de boeken over de legendarische Joop Ter Heul? Wie kent niet de streken die ze uithaalt met haar vriendinnen op school tijdens haar HBS-tijd?

Studentenleven

Bomans, G., *Zomers van toen en andere nostalgische verhalen*, 1988.

Dit boek staat vol met speelse prozaschetsen over de jeugd en de studententijd van de schrijver.

Heinen, F. *Mijn studententijd : verhalen over de mooiste tijd van je leven*, 2010.

19 literaire verhalen over de periode 1935 tot nu, door: A. Alberts, J.J. Voskuil, Herman Brusselmans, Connie Palmen, Godfried Bomans, Piet Paaltjens (François Haverschmidt), Thomas Rosenboom, Maarten 't Hart, Selma Vrooland, Boudewijn van Houten, Marcel van Roosmalen en Onno te Rijdt.

Dokter, A. *Lo vivat: verhalen over het studentenleven*, 1995.

Vermakelijk lectuur, met voor (ex-)studenten zeer herkenbare situaties. Verhalen van o.a. Hugo Pos, Lévi Weemoedt, J.M.A. Biesheuvel, Renate Dorrestein, Erik Hazelhoff Roelfzema, Godfried Bomans.

5. Extra informatie

Contactgegevens hoofdbibliotheken Waasland

- Hoofdbibliotheek **Beveren**: 03 750 10 50 (**B**)
- Hoofdbibliotheek **Kruibeke**: 03 774 36 06 (**K**)
- Hoofdbibliotheek **Lokeren**: 09 340 50 70 (**L**)
- Hoofdbibliotheek **Moerbeke**: 09 346 79 50 (**M**)
- Hoofdbibliotheek **Sint-Gillis-Waas**: 03 727 18 10 (**SGW**)
- Hoofdbibliotheek **Sint-Niklaas**: 03 778 34 00 (**SN**)
- Hoofdbibliotheek **Stekene**: 03 790 03 74 (**S**)
- Hoofdbibliotheek **Temse**: 03 710 13 20 (**T**)
- Hoofdbibliotheek **Waasmunster**: 052 46 11 91 (**W**)
- Hoofdbibliotheek **Zwijndrecht**: 03 250 49 40 (**Z**)
- Documentatiecentrum over het Waasland **Bibliotheca Wasiana**: 03 778 34 40 (**BW**)

In elke bib is het mogelijk om hulp te vragen aan de balie om het materiaal in de bib te vinden. Aan de balie is het ook mogelijk om materialen uit een andere bib (IBL) aan te vragen.

Als u naast de titels die in deze fiche werden opgenomen nog op zoek bent naar bijkomend voorleesmateriaal, bijvoorbeeld meer fictie zoals romans, kan u altijd eens een kijkje nemen in volgende documenten. Deze documenten zijn onderaan deze voorleesfiche toegevoegd.

- Literatuur per tijdsperiode
- Literatuur per genre

Als u verder nog op zoek bent naar fotomateriaal rond het thema school, dan kan je dit vinden via volgende [link](#).

Als u vragen hebt over de inhoud van deze fiches kunt u steeds contact opnemen met de BiblioWaas en Erfgoedcel Waasland via e-mail, post en telefonisch.

Email: bibliowaas@interwaas.be
Lamstraat 113, 9100 Sint-Niklaas
03 780 52 16

Email: erfgoedcel@interwaas.be
Lamstraat, 113 9100 Sint-Niklaas
03 780 52 10

Deze fiche kwam tot stand in samenwerking met BiblioWaas, Erfgoedcel Waasland en de Wase openbare bibliotheken. Met veel dank aan de vrijwilligers Ruth Ferket en Thomas Deslypere van de Erfgoedcel Waasland.

Niets uit deze uitgave mag, op welke wijze dan ook, worden overgenomen zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de auteur.

Versie: maart 2017 - V.U.: Bart Casier, Lamstraat 113, 9100 Sint-Niklaas

Literatuurlijst voorlezen aan senioren, thema: 'Een leven van leren' – literair, indeling volgens tijdsperiode

AUTEUR	TITEL	JAAR	INHOUD	TYPE	WAAR?
Bronnen: Steinz Gids voor de wereldliteratuur; internet; Catalogus Bib Sint-Niklaas					
Klassiekers: 1840 - 1955					
Charlotte Brönte	Jane Eyre	1847	De wees Jane Eyre wordt op een strenge kostschool opgeleid tot gouvernante. Op haar achttiende gaat ze als gouvernante aan de slag in een afgelegen huis waar veel spanning en geheimzinnigheid rond de bewoners heerst. Ze beland in een gecompliceerde liefdesverhouding met haar werkgever Mr. Rochester. Engeland, 19e eeuw.	roman	Hoofdbibliotheek, Clementwijk, Nieuwkerken, Sinaai, Magazijn
Charlotte Brönte	Vilette	1853 (Ned.1969/2008)	Een Engels meisje reist begin 19e eeuw naar het vasteland en vindt daar een baan als lerares Engels op een meisjeskostschool in Frankrijk. Het boek pakt snel en steeds meer, heeft humor, is zeer associatief (typisch 19e eeuws), maar vlot geschreven..	roman	Sint-Niklaas, Temse
Lev Tolstoj	Studentenjaren	1857	Autobiografische schets van het	autobiografische	Hoofdbibliotheek

			leven van een 19e-eeuwse Russische student.	literatuur	
Lodewijk van Deysel	De kleine republiek	1889	Autobiografisch relaas van een verblijf op de streng katholieke jongenskostschool Rolduc in Zuid-Limburg rond 1875.	roman	Magazijn
Top Naeff	Schoolidyllen	1900	Vier tienermeisjes zitten samen in de klas. Eentje, Jeanne, is beeldschoon, maar wat braaf. Een tweede, Jet, is rebelser en tast de grenzen af van wat de maatschappij als norm stelt. Met nog twee andere meiden erbij proberen ze met hun intense vriendschap het strenge schoolleven toch wat op te vrolijken. Ze groeien op in de betere kringen, wat het recalcitrante karakter van de jongeren nog versterkt. Met vallen en opstaan zoeken ze naar hun eigen ik. Onvoorziene omstandigheden kruisen hun pad en dwingen hen om resoluut van puber naar volwassene te transformeren. Een nieuwe leerlinge versnelt dat proces. Maud heeft voor niemand schrik en bezit de zelfzekerheid waar de andere meisjes naar op zoek zijn.	(jeugd)roman	Magazijn
Theo Thijssen	Barend Wels	1908	Over een docent met een ordeprobleem	roman	Magazijn
Ernest Claes	De Witte	1920	De kwajongensstreken van een	roman	Belsele, Sinaai, magazijn

			Vlaamse boerenjongen in Zichem begin 1900.		
Theo Thijssen	Kees de jongen	1923	Het leven van een twaalfjarige Amsterdamse volksjongen, eind 19e eeuw, Amsterdam. Het boek beschrijft de lagerschooltijd van Kees.	roman	Hoofdbibliotheek, Magazijn
Theo Thijssen	De gelukkige klas	1926	Dagboek van de onderwijzer aan de hoogste klassen van een Amsterdamse volksschool.	roman in dagboekvorm	Magazijn
Theo Thijssen	Het taaie ongerief	1932	Jongen ontsnapt aan de armoede van de Jordaan door naar de kweekschool te gaan	roman	Magazijn
Simon Vestdijk	Terug tot Ina Damman: de geschiedenis van een jeugdliefde	1934	Anton Wachter doorleeft in zijn eerste H.B.S.-jaren vele gevoelens van frustratie en ontluikende liefde. De problemen van de intelligente maar wereldvreemde jongen blijven hem niet bespaard en hij is het tijdelijk slachtoffer van de plaagzucht van zijn schoolgenoten. De eerste, haast onbegrepen liefdesgevoelens voor het meisje Ina Damman veranderen zijn innerlijk leven en maken hem in zekere zin onaantastbaar. Het verwarrende in het leven van een puber is in milde en poëtische bewoordingen zeldzaam raak neergezet.	autobiografische roman	Clementwijk, Magazijn
Ferdinand	Bint	1934	'Bint' is het verhaal van een	novelle	Magazijn

Bordewijk			dictatoriaal schoolsysteem, dat in de verpersoonlijking van de directeur, Bint, tot in het uiterste een ijzeren tucht voorstaat.		
Theo Thijssen (leraar, schreef autobiografisch)	In de ochtend van het leven: jeugdherinneringen	1941	Autobiografie van de Nederlandse schrijver (1879-1943) over de periode 1883-1892, waarin hij schooling in de Amsterdamse Jordaan. Het is een nauwkeurige beschrijving van de kleuterschool en de lagere school die Thijssen toen bezocht als 4-jarige peuter tot zijn afscheid van de lagere school.	autobiografische literatuur	Magazijn
Evelyn Waugh	Terugkeer naar Brideshead	1945	Terugkeer naar Brideshead vertelt het verhaal van de vriendschap van personage Charles Ryder met de aristocratische, katholieke familie Flyte. Charles raakt in Oxford bevriend met de jongste zoon van de familie, Sebastian, die hem mee neemt naar hun landgoed Brideshead. Charles raakt verwickeld in de tragiek waar de familie onder gebukt gaat. Als officier tijdens de Tweede Wereldoorlog komt hij toevallig terug terecht op het landgoed. De roman speelt zich af in de tijdsperiode van de jaren 20 van de twintigste eeuw tot 1945.	roman	Hoofdbibliotheek, magazijn
Mary McCarthy	De academische	1951	Amerikaans college-leven ten tijde	roman	Magazijn

	velden		van de communistenjachten van senator McCarthy. Universiteitssatire over een docent wiens aanstelling niet verlengd wordt.		
C.P. Snow	De masters	1951	In een prestigieus college in Cambridge in de jaren dertig ontwikkelt zich een stille maar geniepige machtsstrijd.	roman	Magazijn
Ernest Claes (Victor Claes)	Studentenkosthuis Bij Fien Janssens ; Voor de open poort:	1950 /1952 (2003)	collegejaren en verblijf bij hospita, verfransing van het onderwijs	2 romans	Sint-Niklaas, Lokeren
Periode waarin ze zelf gelezen hebben: 1955 - 1995					
Nabokov	Pnin	1957	Satirische notities over het leven in een kleine Amerikaanse universiteitsgemeenschap, waar de onpraktische, groteske, maar toch eigenlijk zo deerniswekkende professor Pnin, Russisch emigrant, niets van begrijpt.	roman	Hoofdbibliotheek, Magazijn
Johan Daisne	Hoe schoon was mijn school : de roman van een leraar	1961	Dit boek is een weemoedige, vertederend geromantiseerde terugblik op de 25 jaar die Daisne les gaf in de meisjesschool in de Wispelbergstraat in Gent (in de roman Kastanjestraat genoemd). Het was de school waar ook zijn moeder	Autobiografische roman.	Magazijn

			les had gegeven.		
Ivo Michiels	Het boek Alfa	1963	Passage met herinnering aan de kindertijd op school in de jaren voor de Tweede Wereldoorlog	roman	Magazijn
J.J. Voskuil	Bij nader inzien	1963	Bij nader inzien, is de beschrijving van een groep studenten Nederlands in Amsterdam tussen 1946 en 1953. Met een grote rijkdom aan onvergetelijke details weet J.J. Voskuil de typisch na-oorlogse atmosfeer van het studentenleven uit die tijd op te roepen. Vooral via de talloze op studentenkamers gevoerde discussies, waarin de literatuur een belangrijke rol speelt, raakt de lezer heel geleidelijk bekend met de persoonlijkheid en de opvattingen van elk van de personages: de studenten voelen verwantschap met het gedachtegoed dat het tijdschrift Forum in de jaren '30 uitdroeg: het denken in 'vriend en vijand', de nadruk op intelligentie en de afkeer van wetenschap.	roman	Magazijn
John Williams	Stoner	1965	Stoner is het verhaal van een zoon van een arme boerenfamilie, die literatuurprofessor wordt. Hij doorstaat een ongelukkig huwelijk, ziet zijn dochter aan de drank gaan, vindt geluk in een onmogelijke relatie	roman	Hoofdbibliotheek, Belsele, Clementwijk, Sinaai

			met een studente, maar wordt vlak voor zijn pensioen ziek en sterft. Op de universiteit gaat Stoner gebukt onder de intriges van een doortrapte collega, maar hij verliest zijn integriteit niet. Als een ware stoïcijn doorstaat hij alle ellende waardig.		
Flor Heuvelmans	Jan Blokker: schetsen uit het studentenleven	1972/1977	Vlaams getint verhaal over studententijd	verhalen humor	Sint-Niklaas
Willem Frederik Hermans	Onder professoren	1975	Jaren 60, universiteit. Het rustige leven van een hoogleraar wordt volkomen verstoord door een prijs en een studentenactie.	roman	Hoofdbibliotheek, Magazijn
Malcolm Bradbury	De geschiedenisman	1975	Britse universiteitsroman, jaren 60-70: tijd van sociale, culturele omwentelingen. Campusroman over een hippe linkse socioloog.	roman	Magazijn
Thomas Rosenboom	De mensen thuis	1983	Drie verhalen in dit debuut over hetzelfde, vroegrijpe en eigenwijze jongetje van twaalf.	Verhalen	Magazijn
Aster Berkhof	Veel geluk, Professor !	1987	Een docent literatuurgeschiedenis aan een wintercursus in St. Moritz raakt verward in allerlei moeilijkheden als hij verliefd wordt op een Amerikaanse studente.	roman	Hoofdbibliotheek, Clementwijk, Nieuwkerken, Sinaai, Magazijn
Gerrit Krol	Een ongenode gast	1988	Aan de universiteit van Groningen treedt Peter Brodski op als gastdocent. Zijn colleges worden druk bezocht. Zijn wijze van doceren	novelle	Magazijn

			en de theorieën die hij verkondigt verdelen zijn toehoorders in fervente bewonderaars en heftige bestrijders. Daar komt nog bij dat hij een onweerstaanbare aantrekkingskracht uitoefent op vrouwen		
Herman Koch	Red ons, Maria Montanelli	1989	Een jongen vertelt over zijn treurige leven op een Montessori-school.	roman	Hoofdbibliotheek, Magazijn
Greta Seghers	Hoe moordend was mijn school: over de dwaalwegen van de opvoedkunde	1990	Autobiografisch relaas over een jeugd in een orthodox katholiek milieu in Vlaanderen in de jaren '50 en '60	autobiografische roman.	Sint-Niklaas, Temse, Beveren
Geertrui Daem	Boniface	1992	Verhalen over opgroeiende meisjes in een rooms-katholiek milieu in Vlaanderen in de jaren zestig. De schrijfster zet in deze bundel haar vroegere middelbare school te kijk, waar de nonnen in de jaren zestig nog de plak zwaaiden.	Verhalen	Magazijn
Donna Tartt	De verborgen geschiedenis	1992	Vier jongens en een meisje vormen een exclusief groepje studenten klassiek Grieks aan een Amerikaans college waar hun experimenten met oude Griekse ritens leiden tot twee moorden.	roman	Hoofdbibliotheek, Clementwijk, Nieuwkerken, Sinaai, Magazijn
Recente boeken: 1995 - heden					
Louis Verbeek	Van internaat tot	2000	50 cursiefjes over vroeger en	cursiefjes	Sint-Niklaas, Lokeren, Beveren

	internet		vandaag en alles daartussen, rustige kritiek op de maatschappij, houdt de drukdoende mens, en eigenlijk iedereen, een spiegeltje voor.		
Peter Weir	Dead poets society	2002	Drama waarin een Engelse leraar op een jongensinternaat op een onorthodoxe manier les geeft, de jongens levensmoed en liefde voor poëzie bijbrengt	film	Hoofdbibliotheek
Pascal Mercier	Nachttrein naar Lissabon	2004	Een Zwitserse leraar raakt zo geboeid door de filosofische overpeinzingen van een Portugese arts dat hij naar Portugal afreist om meer over hem te weten te komen.	roman	Hoofdbibliotheek, Belsele, Magazijn
Aidan Chambers	Dit is alles: het hoofdkussenboek van Cordelia Kenn	2005	Een 20-jarig meisje is hoogzwanger van een dochttertje. In zes dagboekdelen beschrijft ze haar leven.	adolescentenroman	Hoofdbibliotheek, Belsele, Clementwijk, Sinaai
Alain Debbaut en Joost Van den Branden	Stemmen op schrift - Een halve eeuw Sint-Lodewijkscollege Lokeren in getuigenissen	2007	Op initiatief van 2 leerkrachten van het Sint-Lodewijkscollege Lokeren, Alain Debbaut en Joost Van den Branden, gingen leerlingen ooggetuigen interviewen over de geschiedenis van hun eigen school in de periode tussen 1940 en 1990. Op basis van deze getuigenissen van oud-leerlingen, oud-leraars, oud-directeurs, ouders, voormalig onderhoudspersoneel en anderen wordt een halve eeuw Sint-	non-fictie	Erfgoedcel Waasland

			Lodewijkcollege gedocumenteerd. De geschiedenis van de school wordt op een thematische manier behandeld. Verschillende aspecten van het schoolleven en de schoolcultuur, zoals het "ancien régime" (van voor 1968), het internaat (tot 1971), sportbeoefening en lichaamscultuur, het dienstpersoneel (zusters van de congregatie van de Heilige Engelen), de komst van de meisjesleerlingen (in 1969) en "de geest van 1968" en de daar mee gepaard gaande vernieuwingen, komen aan bod.		
Hella S. Haasse	Toen ik schoolging	2007	de Nederlandse schrijfster (°1918-) schetst haar lagere schooltijd in Indië en Nederland.	autobiografisch verhaal	via IBL, Vlaamse bib
Paolo Giordano	De eenzaamheid van de priemgetallen	2008	De levens van een door een ski-ongeluk getekend meisje en een hyperintelligente jongen met een zwakbegaafd, door zijn toedoen verdwenen tweelingzusje, kruisen elkaar op de middelbare school; een bijzondere vriendschap ontstaat waarin priemgetallen een grote rol spelen.	roman	Hoofdbibliotheek, Belsele, Clementwijk, Nieuwkerken, Sinaai, Reynaert
Bart Koubaa	De leraar	2009	Op een middelbare school met veel allochtone leerlingen blijkt het multiculturele ideaal te hoog	roman	Hoofdbibliotheek, Belsele, Clementwijk, Nieuwkerken, Sinaai

			gegrepen.		
Laurent Cantet	Entre les murs	2009	François bereidt zich met zijn collega-leraren voor op een nieuw schooljaar op hun middelbare school, die gelegen is in een probleemwijk. Met zijn eigenzinnige en verfrissende manier van lesgeven weet François zijn leerlingen vaak te verrassen. Maar als enkele leerlingen hem op de proef gaan stellen, wordt hij gedwongen zijn manier van werken opnieuw te bezien.	film	Hoofdbibliotheek
Karin Amatmoekrim	Het gym	2011	Sandra (12) is een Surinaams/Nederlands meisje uit een achterstandswijk. Ze gaat als enige uit haar klas naar een zelfstandig gymnasium. Ze valt daar nogal buiten de boot.	jeugdroman	Hoofdbibliotheek
Cyrille Offermans	Dood van een leraar	2011	Een jonge idealistische leraar raakt gedesillustreerd over de praktijk van het onderwijs.	roman	Hoofdbibliotheek, Belsele
Jeffrey Eugenides	Huwelijk	2011	In de jaren tachtig van de 20e eeuw hebben twee studenten en een studente tijdens en vlak na hun afstuderen aan een Amerikaanse universiteit een complexe verhouding.	roman	Hoofdbibliotheek, Belsele, Nieuwkerken, Sinaai, Magazijn
Philip Huff	Niemand in de stad	2012	Door zijn onderdompeling in het Amsterdamse studentencorps verliest Philip Hoffman steeds meer	roman	Hoofdbibliotheek, Reynaert

			zijn greep op de werkelijkheid		
Haruki Murakami	De kleurloze Tsukuru Tazaki en zijn pelgrimsjaren	2013	Hoofdpersonage Tsukuru Tazaki, heeft een buitengewoon sterke vriendschapsband met drie middelbare schoolvrienden. Als enige van zijn vrienden vertrekt Tazaki uit zijn geboortestad Nagoya om in Tokyo aan de universiteit te gaan studeren. Plots wordt hij door zijn vrienden verstoten. Jaren later worstelt hij nog steeds met deze traumatische gebeurtenis en probeert hij de ware toedracht van de gebeurtenissen te achterhalen.	roman	Hoofdbibliotheek, Belsele, Clementwijk, Nieuwkerken, Sinaai
Grace McCleen	Professor in de poëzie	2013	Een vrouwelijke professor in de Engelse literatuur besluit na een periode van ziekte onderzoek te gaan doen aan de universiteit waar ze ooit zelf heeft gestudeerd.	roman	Hoofdbibliotheek, Belsele, Nieuwkerken, Sinaai
Georges Tallir en Etienne De Meester	1823-2013: 190 jaar onderwijs te Sinaai	2013	Dit rijk geïllustreerde jaarboek gaat over de geschiedenis van het onderwijs in Sinaai. Het is een verhaal over scholen, schoolgebouwen, directies, leerkrachten en leerlingen. Alle huidige en vroegere Sinaaise onderwijsinstellingen worden in één chronologisch overzicht opgenomen en tegenover mijlpalen in de Belgische geschiedenis, zoals de	non-fictie	Erfgoedcel Waasland

			schoolstrijd in 1879, de beide wereldoorlogen en de fusie van gemeenten op 1 januari 1977, geplaatst.		
Johan Goossens	Wie heeft er wel een boek bij zich? : een jaar lang leraar op een ROC	2014	Dit boek bestaat uit de gebundelde columns van cabaretier Johan Goossens over zijn ervaringen als leraar in Amsterdam. Goossens schrijft geestig en to the point; hij portretteert leerlingen met gevoel en met aandacht voor opmerkelijke eigenheden.	Columns	Hoofdbibliotheek
Rudi Henderickx	100 jaar School Groendreef te Lokeren	2014	Deze uitgave ter ere van het honderdjarige bestaan van het schoolgebouw aan de Groendreef in Lokeren in 2013 bespreekt enerzijds wat er vooraf ging aan de oprichting van het Stads-, Staats-, Rijks- en Gemeenschapsonderwijs en anderzijds de verschillende periodes die bepalend zijn geweest voor de gestage ontwikkeling van de school, die ontstond in 1862. De school aan de Groendreef ligt mee aan de ontwikkeling van het officieel onderwijs in de stad. Er wordt stilgestaan bij de vele directies, de personeelsleden en verschillende verdienstelijke personen die belangrijk waren voor het Lokers	non-fictie	Erfgoedcel Waasland

			openbaar onderwijs en ook leerlingen krijgen een ruime plaats.		
Omer Bauwens	Scholen op Spoele - Feiten, verhalen en foto's (1863-1983)	2014			
Willem Jan Verlinden	De zussen Van Gogh	2016	Biografie van de zussen Wil, Lies en Anna, de zussen van Vincent Van Gogh. Hun scholing komt uitgebreid aan bod.	Non-fictie	Hoofdbibliotheek
Johan Goossens	De leraar die mijn leven veranderde	2016	Bekende schrijvers vertellen over leraren aan wie zij veel te danken hebben of die op een andere manier indruk op hen hebben gemaakt.	Verhalen, bloemlezingen	Hoofdbibliotheek
Elena Ferrante	De Napolitaanse romans: De geniale vriendin (2011), De nieuwe achternaam (2013)	2011 2013	Twee intelligente vriendinnen, Lila en Elena groeien samen op in een volkswijk in het Napels van de jaren vijftig, een tijd waarin het ondenkbaar is dat meisjes hun tijd verspillen met leren. Lila moet van school om te gaan werken. Beide meisjes proberen aan hun milieu te ontsnappen, Lila door jong te trouwen en Elena door verder te studeren.	roman	Hoofdbibliotheek, Belsele ,Clementwijk, Nieuwkerken, Sinaai, Reynaert
Jan Vantoortelboom	Meester Mitraillette	2017	en tijde van de Eerste Wereldoorlog moet een gevoelige jonge onderwijzer zien te overleven in een stugge Vlaamse dorpsgemeenschap (Elverdinge) en aan het front.	roman	SN,T, WM, SGW, B, K

Literatuurlijst voorlezen aan senioren, thema: 'Een leven van leren' – Literair, indeling volgens genre

AUTEUR	TITEL	JAAR	INHOUD
Bronnen: Steinz Gids voor de wereldliteratuur; internet; Catalogus Bib Sint-Niklaas			
Poëzie			
Hans Werkman	Nog één keer door die hoge gang: de honderd mooiste schoolgedichten uit de Nederlandse literatuur	2000	Bloemlezing van Nederlandstalige gedichten over leraren en leerlingen op de lagere en middelbare school.
Tony Heidekens & A. De Cort	Ik zeg het met een vers bloemlezing poëzie voor kinderen	1941	Deze bundel is een voorbeeld van schoolpoëzie uit de jaren 1940.
Jan Van Coillie & Paul De Becker	Deze haan heeft laarzen aan: kinderrijmpjes,	2001	Royaal geïllustreerde bundel met oude Vlaamse bakerrijmpjes en andere kinderversjes, voorzien van spelhandelingen en een 20-tal muzieknotaties.
Verhalen			
Johan Goossens	Wie heeft er wel een boek bij zich? : een jaar lang leraar op een ROC	2014	Dit boek bestaat uit de gebundelde columns van cabaretier Johan Goossens over zijn ervaringen als leraar in Amsterdam. Goossens schrijft geestig en to the point; hij portretteert leerlingen met gevoel en met aandacht voor opmerkelijke eigenheden.
Johan Goossens	De leraar die mijn leven veranderde	2016	Bekende schrijvers vertellen over leraren aan wie zij veel te danken hebben of die op een andere manier indruk op hen hebben gemaakt.
Thomas Rosenboom	De mensen thuis	1983	Drie verhalen in dit debuut over hetzelfde, vroegrijpe en eigenwijze jongetje van twaalf.
Geertrui Daem	Boniface	1992	Verhalen over opgroeiende meisjes in een rooms-katholiek milieu in Vlaanderen in de jaren

			zestig. De schrijfster zet in deze bundel haar vroegere middelbare school te kijk, waar de nonnen in de jaren zestig nog de plak zwaaiden.
Jacques Vriens	Meester Jaap (Reeks bestaande uit verschillende delen)	1996	Reeks jeugdboeken die korte verhalen bevatten van de belevenissen in de klas van meester Jaap. Hij lost op een soepele en creatieve manier de problemen gedurende het schooljaar op.
Historisch en non-fictie, algemeen			
Willem Jan Verlinden	De zussen Van Gogh	2016	Biografie van de zussen Wil, Lies en Anna, de zussen van Vincent Van Gogh. Hun scholing komt uitgebreid aan bod.
Julien Van Remoortere	Meester, Meester, Meester. Verhalen van juffen en meesters van toen	2012	Overzicht van de geschiedenis van het lager onderwijs, van de Romeinse tijd tot het schoolpact van 1958. Gevolgd door interviews met vroegere onderwijzers, die vertellen over de tijd dat zij lesgaven.
Jan Durnez	Een bank vooruit... en bord afvegen. Schoolmeesters en schoolleven in Vlaanderen,	1990	Herinneringen aan het Vlaamse schoolleven in de beginjaren van deze eeuw.
Volgens gemeente:			
Beveren			
G. Vercauteren	100 jaar Sint-Martinusschool (1909-2009),	2009	Dit artikel in het tijdschrift het Land van Beveren, vertelt het verhaal van de Sint-Martinusschool te Beveren.
Lokeren			
Omer Bauwens	Scholen op Spoele - Feiten, verhalen en foto's (1863-1983)	2014	Spoele is een wijk in Lokeren met verschillende scholen. De auteur van dit geïllustreerde boek vertelt chronologisch de geschiedenis van de scholen in de wijk met treffende anekdotes. Het bevat getuigenissen van meisjes over het leven tijdens en vlak na de Tweede Wereldoorlog.
Rudi Henderickx	100 jaar School Groendreef te Lokeren	2014	Deze uitgave ter ere van het honderdjarige bestaan van het schoolgebouw aan de Groendreef in Lokeren in 2013 bespreekt enerzijds wat er vooraf ging aan de oprichting van het Stads-, Staats-,

			Rijks- en Gemeenschapsonderwijs en anderzijds de verschillende periodes die bepalend zijn geweest voor de gestage ontwikkeling van de school, die ontstond in 1862. De school aan de Groendreef ligt mee aan de ontwikkeling van het officieel onderwijs in de stad. Er wordt stilgestaan bij de vele directies, de personeelsleden en verschillende verdienstelijke personen die belangrijk waren voor het Lokers openbaar onderwijs en ook leerlingen krijgen een ruime plaats.
Alain Debbaut en Joost Van den Branden	Stemmen op schrift - Een halve eeuw Sint-Lodewijkscollege Lokeren in getuigenissen	2007	Op initiatief van 2 leerkrachten van het Sint-Lodewijkscollege Lokeren, Alain Debbaut en Joost Van den Branden, gingen leerlingen ooggetuigen interviewen over de geschiedenis van hun eigen school in de periode tussen 1940 en 1990. Op basis van deze getuigenissen van oud-leerlingen, oud-leraars, oud-directeurs, ouders, voormalig onderhoudspersoneel en anderen wordt een halve eeuw Sint-Lodewijkscollege gedocumenteerd. De geschiedenis van de school wordt op een thematische manier behandeld. Verschillende aspecten van het schoolleven en de schoolcultuur, zoals het "ancien régime" (van voor 1968), het internaat (tot 1971), sportbeoefening en lichaamscultuur, het dienstpersoneel (zusters van de congregatie van de Heilige Engelen), de komst van de meisjesleerlingen (in 1969) en "de geest van 1968" en de daar mee gepaard gaande vernieuwingen, komen aan bod.
Alain Debbaut	Markt 45: 150 jaar Sint-Lodewijkscollege Lokeren 1850-2000		Interessant boek over de rijke geschiedenis van het prestigieuze Sint-Lodewijkscollege.
J. De Vuyst	Getuigenissen van de schoolstrijd in Lokeren	2011	Dit artikel in het tijdschrift van de Heemkundige Kring De Souvereinen vertelt het verhaal van de schoolstrijd in Lokeren in de periode 1879-1884.
C. Criel	'Meester' Henri van Durme van Eksaarde	2004	Dit artikel in het tijdschrift van de Heemkundige Kring De Souvereinen vertelt het verhaal van meester Henri van Durme (1870-1958) uit Eksaarde. Hij gaf les tijdens de schoolstrijd in Lokeren.
Sint-Niklaas			
Georges Tallir en Etienne De Meester	1823-2013: 190 jaar onderwijs te Sinaai	2013	Dit rijk geïllustreerde jaarboek gaat over de geschiedenis van het onderwijs in Sinaai. Het is een verhaal over scholen, schoolgebouwen, directies, leerkrachten en leerlingen. Alle huidige en vroegere Sinaaise onderwijsinstellingen worden in één chronologisch overzicht opgenomen en tegenover mijlpalen in de Belgische geschiedenis, zoals de schoolstrijd in 1879, de beide wereldoorlogen en de fusie van gemeenten op 1 januari 1977, geplaatst.

Jozef De Cock	Het verhaal van een school. Van vak- en ambachtsschool Sint-Antonius (1908) tot Vrije Technische Scholen van Sint-Niklaas (1988)	1988	Dit boek vertelt het verhaal van de Vrije Technische Scholen van Sint-Niklaas.
	100 jaar Tereken school: 1880-1980	1980	Dit boek vertelt het verhaal van de Terekenschool te Sint-Niklaas.
Autobiografisch			
Theo Thijssen	In de ochtend van het leven: jeugdherinneringen	1941	Autobiografie van de Nederlandse schrijver (1879-1943) over de periode 1883-1892, waarin hij schooling in de Amsterdamse Jordaan. Het is een nauwkeurige beschrijving van de kleuterschool en de lagere school die Thijssen toen bezocht als 4-jarige peuter tot zijn afscheid van de lagere school.
Lev Tolstoj	Studentenjaren	1857	Autobiografische schets van het leven van een 19e-eeuwse Russische student.
Romans / literair werk (in volgorde van lengte- van kort naar lijvig)			
Ferdinand Bordewijk	Bint	1934	'Bint' is het verhaal van een dictatoriaal schoolsysteem, dat in de verpersoonlijking van de directeur, Bint, tot in het uiterste een ijzeren tucht voorstaat.
Gerrit Krol	Een ongenode gast	1988	Aan de universiteit van Groningen treedt Peter Brodski op als gastdocent. Zijn colleges worden druk bezocht. Zijn wijze van doceren en de theorieën die hij verkondigt verdelen zijn toehoorders in fervente bewonderaars en heftige bestrijders. Daar komt nog bij dat hij een onweerstaanbare aantrekkingskracht uitoefent op vrouwen
Herman Koch	Red ons, Maria Montanelli	1989	Een jongen vertelt over zijn treurige leven op een Montessori-school.
Johan Daisne	Hoe schoon was mijn school: de roman van een leraar	1961	Dit boek is een weemoedige, vertederend geromantiseerde terugblik op de 25 jaar die Daisne les gaf in de meisjesschool in de Wispelbergstraat in Gent (in de roman Kastanjestraat genoemd). Het was de school waar ook zijn moeder les had gegeven.
Ivo Michiels	Het boek Alfa	1963	Passage met herinnering aan de kindertijd op school in de jaren voor de Tweede Wereldoorlog
Theo Thijssen	Barend Wels	1908	Over een docent met een ordeprobleem
Nabokov	Pnin	1957	Satirische notities over het leven in een kleine Amerikaanse universiteitsgemeenschap, waar de

			onpraktische, groteske, maar toch eigenlijk zo deerniswekkende professor Pnin, Russisch emigrant, niets van begrijpt.
Aster Berkhof	Veel geluk, Professor !	1987	Een docent literatuurgeschiedenis aan een wintercursus in St. Moritz raakt verwickeld in allerlei moeilijkheden als hij verliefd wordt op een Amerikaanse studente.
Simon Vestdijk	Terug tot Ina Damman: de geschiedenis van een jeugdliefde	1934	Anton Wachter doorleeft in zijn eerste H.B.S.-jaren vele gevoelens van frustratie en ontluikende liefde. De problemen van de intelligente maar wereldvreemde jongen blijven hem niet bespaard en hij is het tijdelijk slachtoffer van de plaagzucht van zijn schoolgenoten. De eerste, haast onbegrepen liefdesgevoelens voor het meisje Ina Damman veranderen zijn innerlijk leven en maken hem in zekere zin onaantastbaar. Het verwarrende in het leven van een puber is in milde en poëtische bewoordingen zeldzaam raak neergezet.
Ernest Claes	De Witte	1920	De kwajongensstreken van een Vlaamse boerenjongen in Zichem begin 1900. De beroemde schelmenroman van Ernest Claes blijft lezers aangrijpen. Zeker voor oudere mensen is dit boek een sterke jeugdherinnering gezien het behoorde tot de verplicht te lezen lectuur.
Theo Thijssen	De gelukkige klas	1926	Dagboek van de onderwijzer aan de hoogste klassen van een Amsterdamse volksschool.
Mary McCarthy	De academische velden	1951	Amerikaans college-leven ten tijde van de communistenjachten van senator McCarthy. Universiteitssatire over een docent wiens aanstelling niet verlengd wordt.
Bart Koubaa	De leraar	2009	Op een middelbare school met veel allochtone leerlingen blijkt het multiculturele ideaal te hoog gegrepen.
Evelyn Waugh	Terugkeer naar Brideshead	1945	<i>Terugkeer naar Brideshead</i> vertelt het verhaal van de vriendschap van personage Charles Ryder met de aristocratische, katholieke familie Flyte. Charles raakt in Oxford bevriend met de jongste zoon van de familie, Sebastian, die hem mee neemt naar hun landgoed Brideshead. Charles raakt verwickeld in de tragiek waar de familie onder gebukt gaat. Als officier tijdens de Tweede Wereldoorlog komt hij toevallig terug terecht op het landgoed. De roman speelt zich af in de tijdsperiode van de jaren 20 van de twintigste eeuw tot 1945.
Malcolm Bradbury	De geschiedenisman	1975	Britse universiteitsroman, jaren 60-70: tijd van sociale, culturele omwentelingen. Campusroman over een hippe linkse socioloog.
Theo Thijssen	Het taaie ongerief	1932	Jongen ontsnapt aan de armoede van de Jordaan door naar de kweekschool te gaan
Cyrille Offermans	Dood van een leraar	2011	Een jonge idealistische leraar raakt gedesillusioneerd over de praktijk van het onderwijs.

Paolo Giordano	De eenzaamheid van de priemgetallen	2008	De levens van een door een ski-ongeluk getekend meisje en een hyperintelligente jongen met een zwakbegaafd, door zijn toedoen verdwenen tweelingzusje, kruisen elkaar op de middelbare school; een bijzondere vriendschap ontstaat waarin priemgetallen een grote rol spelen.
John Williams	Stoner	1965	Stoner is het verhaal van een zoon van een arme boerenfamilie, die literatuurprofessor wordt. Hij doorstaat een ongelukkig huwelijk, ziet zijn dochter aan de drank gaan, vindt geluk in een onmogelijke relatie met een studente, maar wordt vlak voor zijn pensioen ziek en sterft. Op de universiteit gaat Stoner gebukt onder de intriges van een doortrapte collega, maar hij verliest zijn integriteit niet. Als een ware stoïcijn doorstaat hij alle ellende waardig.
Elena Ferrante	De Napolitaanse romans: De geniale vriendin (2011), De nieuwe achternaam (2013)	2011 / 2013	Twee intelligente vriendinnen, Lila en Elena groeien samen op in een volkswijk in het Napels van de jaren vijftig, een tijd waarin het ondenkbaar is dat meisjes hun tijd verspillen met leren. Lila moet van school om te gaan werken. Beide meisjes proberen aan hun milieu te ontsnappen, Lila door jong te trouwen en Elena door verder te studeren.
Philip Huff	Niemand in de stad	2012	Door zijn onderdompeling in het Amsterdamse studentencorps verliest Philip Hoffman steeds meer zijn greep op de werkelijkheid
Grace McCleen	Professor in de poëzie	2013	Een vrouwelijke professor in de Engelse literatuur besluit na een periode van ziekte onderzoek te gaan doen aan de universiteit waar ze ooit zelf heeft gestudeerd.
Haruki Murakami	De kleurloze Tsukuru Tazaki en zijn pelgrimsjaren	2013	Hoofdpersonage Tsukuru Tazaki, heeft een buitengewoon sterke vriendschapsband met drie middelbare schoolvrienden. Als enige van zijn vrienden vertrekt Tazaki uit zijn geboortestad Nagoya om in Tokyo aan de universiteit te gaan studeren. Plots wordt hij door zijn vrienden verstoten. Jaren later worstelt hij nog steeds met deze traumatische gebeurtenis en probeert hij de ware toedracht van de gebeurtenissen te achterhalen.
Lodewijk van Deyssel	De kleine republiek	1889	Autobiografisch relaas van een verblijf op de streng katholieke jongenskostschool Rolduc in Zuid-Limburg rond 1875.
Theo Thijssen	Kees de jongen	1923	Het leven van een twaalfjarige Amsterdamse volksjongen, eind 19e eeuw, Amsterdam. Het boek beschrijft de lagerschooltijd van Kees.
C.P. Snow	De masters	1951	In een prestigieus college in Cambridge in de jaren dertig ontwikkelt zich een stille maar geniepige machtsstrijd.
Jeffrey Eugenides	Huwelijk	2011	In de jaren tachtig van de 20e eeuw hebben twee studenten en een studente tijdens en vlak na hun afstuderen aan een Amerikaanse universiteit een complexe verhouding.

Pascal Mercier	Nachttrein naar Lissabon	2004	Een Zwitserse leraar raakt zo geboeid door de filosofische overpeinzingen van een Portugese arts dat hij naar Portugal afreist om meer over hem te weten te komen.
Willem Frederik Hermans	Onder professoren	1975	Jaren 60, universiteit. Het rustige leven van een hoogleraar wordt volkomen verstoord door een prijs en een studentenactie.
Charlotte Brönte	Jane Eyre	1847	De wees Jane Eyre wordt op een strenge kostschool opgeleid tot gouvernante. Op haar achttiende gaat ze als gouvernante aan de slag in een afgelegen huis waar veel spanning en geheimzinnigheid rond de bewoners heerst. Ze beland in een gecompliceerde liefdesverhouding met haar werkgever Mr. Rochester. Engeland, 19e eeuw.
Donna Tartt	De verborgen geschiedenis	1992	Vier jongens en een meisje vormen een exclusief groepje studenten klassiek Grieks aan een Amerikaans college waar hun experimenten met oude Griekse rituelen leiden tot twee moorden.
J.J. Voskuil	Bij nader inzien	1963	<i>Bij nader inzien</i> , is de beschrijving van een groep studenten Nederlands in Amsterdam tussen 1946 en 1953. Met een grote rijkdom aan onvergetelijke details weet J.J. Voskuil de typisch naoorlogse sfeer van het studentenleven uit die tijd op te roepen. Vooral via de talloze op studentenkamers gevoerde discussies, waarin de literatuur een belangrijke rol speelt, raakt de lezer heel geleidelijk bekend met de persoonlijkheid en de opvattingen van elk van de personages: de studenten voelen verwantschap met het gedachtegoed dat het tijdschrift Forum in de jaren '30 uitdroeg: het denken in 'vriend en vijand', de nadruk op intelligentie en de afkeer van wetenschap.
Jeugdromans			
Karin Amatmoekrim	Het gym	2011	Sandra (12) is een Surinaams/Nederlands meisje uit een achterstandswijk. Ze gaat als enige uit haar klas naar een zelfstandig gymnasium. Ze valt daar nogal buiten de boot.
Aidan Chambers	Dit is alles: het hoofdkussenboek van Cordelia Kenn	2005	Een 20-jarig meisje is hoogzwanger van een dochttertje. In zes dagboekdelen beschrijft ze haar leven.
Top Naeff	Schoolidyllen	1900	Vier tienermeisjes zitten samen in de klas. Eentje, Jeanne, is beeldschon, maar wat braaf. Een tweede, Jet, is rebelser en tast de grenzen af van wat de maatschappij als norm stelt. Met nog twee andere meiden erbij proberen ze met hun intense vriendschap het strenge schoolleven toch wat op te vrolijken. Ze groeien op in de betere kringen, wat het recalcitrante karakter van de jongeren nog versterkt. Met vallen en opstaan zoeken ze naar hun eigen ik. Onvoorziene omstandigheden kruisen hun pad en dwingen hen om resoluut van puber naar volwassene te

			transformeren. Een nieuwe leerlinge versnelt dat proces. Maud heeft voor niemand schrik en bezit de zelfzekerheid waar de andere meisjes naar op zoek zijn.
Cissy Van Marxveldt	De HBS tijd van Joop Ter Heul	1999	Joop is een bakvis met een gouden hart! Wie heeft er niet ooit kennisgemaakt met de boeken over de legendarische Joop Ter Heul? Wie kent niet de streken die ze uithaalt met haar vriendinnen op school tijdens haar HBS-tijd?
Film			
Peter Weir	Dead poets society	2002	Drama waarin een Engelse leraar op een jongensinternaat op een onorthodoxe manier les geeft, de jongens levensmoed en liefde voor poëzie bijbrengt
Laurent Cantet	Entre les murs	2009	François bereidt zich met zijn collega-leraren voor op een nieuw schooljaar op hun middelbare school, die gelegen is in een probleemwijk. Met zijn eigenzinnige en verfrissende manier van lesgeven weet François zijn leerlingen vaak te verrassen. Maar als enkele leerlingen hem op de proef gaan stellen, wordt hij gedwongen zijn manier van werken opnieuw te bezien.
Theo Thijssen	Kees de jongen	1923	Het leven van een twaalfjarige Amsterdamse volksjongen, eind 19e eeuw, Amsterdam. Het boek beschrijft de lagereschooltijd van Kees.
Ernest Claes	De Witte	1920	De kwajongensstreken van een Vlaamse boerenjongen in Zichem begin 1900.
Fotoboeken			
Annie Van Gemert	Schooluniformen: onderwijs in Vlaanderen	2013	Een mooi fotoboek over scholen in Vlaanderen waar de leerlingen uniformen dragen.
Els Veraverbeke, Sylvie Dhaene, Marc Reynebeau	De jaren 50-60-70-80. Het dagelijkse leven in honderden voorwerpen	2015	Hoe zag het alledaagse leven van de Belgen eruit tijdens hun jeugd? Dit boek geeft het antwoord aan de hand van een reis door de tijd en de Vlaamse huiskamers van de jaren 1950 tot de jaren 1980. Vele honderden voorwerpen brengen het dagelijks leven en het klimaat van de jaren waarin meerdere generaties zijn opgegroeid opnieuw tot leven. Een nostalgisch kijkboek voor de hele familie aan de hand van herkenbare thema's zoals de keuken, de school, vakantie, speelgoed.
Jack Botermans,	Bij ons op school in de jaren '50 en '60	2011	Fotomateriaal rond de lagere school in de jaren 50 en 60. Zowel onderwijsactiviteiten als sport en ontspanning.

Wim van Grinsven			
-----------------------------	--	--	--